

Tillsammans
**Alla får vara med
i kollektivhuset**

Snickarglädje
**Huges hantverks-
hjältar rycker ut**

**Förläng
livet på
kläder
och skor**

Lushunden Blackie

Supernosen som säkrar din lägenhet

”Gemenskapen är viktigast”

Under de mest intensiva småbarnsåren ingick jag, min man och våra barn i ett matlag som samlades varje tisdag för att äta middag tillsammans. Att vi en gång i veckan delade matlagningsansvaret med andra i samma situation gjorde att vi fick en paus från vardagsstressen och att tisdagen lyftes till en av veckans höjdpunkter.

Jag känner igen mig i känslan av gemenskap som beskrivs på sidorna 13–15 i det här numret av Värden, där vi får hälsa på i kollektivhuset Fullersta backe. Varje vardag har de boende lagat och ätit middag tillsammans och i år firar de 30 år som kollektiv.

Att oftare umgås under enkla förhållanden, där gemenskapen är viktigare än en fin duk på bordet, tror jag vi alla skulle må bra av oavsett hur vi bor. Genom att byta några ord i trappuppgången eller dela en enkel fika med våra grannar, tror jag att vi upptäcker att oavsett våra olika erfarenheter har vi alla samma behov av gemenskap och trygghet.

Något som också för oss närmare varandra är att vi idag rör oss allt mer över världen och på olika sätt deltar i den nya delningsekonomin, där

vi till exempel köper begagnade möbler av varandra. Allt detta är ju väldigt bra, men några små ovälkomna kryp som drar nytta av våra nya beteendemönster är vägglössen. På sidorna 8–12 kan du läsa om hur vi på Huga jobbar förebyggande med hjälp av lushundar, som med stor träffsäkerhet kan lukta sig till vägglössens tillhåll.

Fortfarande finns det fördomar om att vägglöss frodas i fattiga och trångbodda kvarter, något som absolut inte stämmer. De mest utsatta är istället de med bäst ekonomi, som har råd att resa mycket utomlands. Viktigt att veta är att om du skulle drabbas, tveka inte höra av dig så erbjuder vi på Huga saneringshjälp direkt, helt kostnadsfritt.

Nu är det äntligen advent, jag tänder många ljus och nästan frossar i tiden innan jul. Nu passar det perfekt att bjuda in någon bekant eller granne till en mysig och kravlös fikastund.

*Jag önskar dig en God Jul
och en fin start på 2019!*

Karin Strömberg Ekström,
vd Huga

04

Nya drömmar i Huddinges gamla bageri

Daniel Pedersen förenar historia och genuinitet med nutid.

08

En supernos rycker ut

Så här går det till när fastigheter saneras med hjälp av lushundar.

13

Att bo i gemenskap

Kliv in och hälsa på i kollektivhuset Fullersta backe.

16

Vårda din garderob

Att ta hand om skor och kläder är hållbart, smart och ekonomiskt.

20

Hantverksproffs för din skull

Snickare, målare och skadeutredare servar ditt närområde.

värden

Nummer 4/2018

Omslagsfoto: Carla Lomakka

På omslaget: Lushunden Blackie

Nästa nummer utkommer: Mars 2019

 huge

Spröd Stenugnsbageri

Var: Hörningsnäsavägen 20 i ett av de allra första husen som byggdes av Huga på 1950-talet.

Vad: Bageri med en blandning av klassiskt och modernt utbud.

MIN LOKAL

SPRÖD STENUGNSBAGERI

DANIEL PEDERSEN

Efter tio år i it-branschen tog Daniel Pedersen steget och skolade om sig till det som länge varit hans drömyrke: bagare. Snart hamnade han som lärling hos David Blom och Mikael Lind, som redan var etablerade i branschen, och efter ett tag bestämde sig trion för att satsa stort och öppna eget.

– Vår drivkraft är att leverera produkter gjorda på enkla men väldigt bra råvaror, med så mycket ekologiskt som möjligt. Allt ska vara bakat från grunden och vi låter processen ta sin tid – 18 timmar från bakning till att man får fram ett surdegsbröd är normalt.

Av en slump hamnade vännerna i gamla Huddinge Bageris klassiska lokaler på Hörningsnäs vägen, som ligger i ett av de äldsta husen som tidigare ingick i Huges bestånd. För Huddingesonen Daniel Pedersen var det en perfekt matchning.

– Det är väldigt roligt att få vara just här i Huddinge och det är en fantastisk lokal för oss. Jag har själv vaga minnesbilder härifrån från när jag var liten, och nästan varje dag kommer det in kunder som kommer ihåg det gamla bageriet. Jag

har fått höra väldigt många berättelser om hur det var här förr och fått se gamla bilder – det sitter extremt mycket historia i de här väggarna.

Lokalen har fått sig en rejäl upprustning sedan dess, men några detaljer från begynnelsen har lämnats kvar. Två fönsterluckor från femtiotalet finns intakta inne i kafédelen och genom dem kan gästerna se när degar ligger på jäsning. Den gamla neonskylten där det står Huddinge Bageri hänger också tappert kvar på fasaden.

– Lysrören funkar inte och den är väldigt sliten, men vi vill ha kvar skylten eftersom den tillför så mycket historia och genuinitet, säger Daniel Pedersen.

Nu när julen står för dörren är Spröd Stenugnsbageri inne i en hektisk men rolig tid.

– Julen är en av de absolut bästa perioderna för bagerier, det blir en helt annan efterfrågan och därför en helt annan typ av produktion. Vi bakar för högtryck och har ett klassiskt julsortiment med pepparkakor, saffransbullar och vörtbröd. Väldigt mysigt och gott, säger Daniel Pedersen. ●

I ett inlägg på Instagram...

... visas en del av alla fina teckningar som skickats in till Huges, som kommer att användas som utsmyckning i en gångtunnel i Skogås.

Följ Huges på Instagram:
@hugebostader

6 meter

i omkrets är ett av de äldsta träden i Huges trädbestånd, en flera hundra år gammal ek i Trångsund. Träd är en enskild grupp inom trädgårdsvård och när de ska beskäras tillkallas alltid en arborist som är expert på området. Tanken är alltid att försöka bevara de träd som finns i Huges områden, men om några ändå måste fällas, är målsättningen att ersätta dem med minst lika många nyplanterade träd.

Få koll på Mina sidor

I kundportalen Mina sidor kan du hitta information och göra en felanmälan om något inte fungerar i din lägenhet, lokal eller i husets gemensamma utrymmen. Där kan du även kontrollera att dina kontaktuppgifter stämmer, så att Huges lätt kan komma i kontakt med dig om det behövs.

Rätt temperatur i Skogås

Just nu pågår ett pilotprojekt i Skogås där tre fastigheter får temperaturmätare installerade i alla lägenheter. Syftet är att säkerställa att rätt temperatur hålls och att energiåtgången inte blir onödigt hög. Med start i vår och under två år framöver kommer allt fler lägenheter i Skogås att få temperaturmätare installerade.

Tryggare gårdar i Flemingsberg

Under hösten har du som är hyresgäst i Flemingsberg kunnat se hur murar har renoverats och rabatter har planterats om på flera gårdar runt om i området. Tanken är, förutom att göra det vackert för de boende, att förändra de platser som upplevts som mörka och otrygga.

– Vi har även klippt ner en del träd och buskar som skymmer lampor, för att skapa en tryggare miljö på gårdarna, säger Magnus Björklund, Huges förvaltare i Flemingsberg.

5 TIPS OM BRANDSÄKERHET

Högsäsong för tända ljus

Det är mysigt att lysa upp mörkret med levande ljus, även om det kräver stor aktsamhet. Här är Brandskyddsföreningens fem bästa tips för att ljusen inte ska orsaka bränder.

1

Undvik brännbart material

Träljusstakar är inte lämpliga för levande ljus. Ljusstakar ska stå stadigt, ha rätt dimensioner för ljuset – och tillverkas i obrännbara material.

2

Fördela ansvaret

Den som tänder ljusen ska släcka ljusen. Använd en mobilpåminnelse, och sätt en dekal vid ytterdörren som påminner dig om att släcka ljusen.

3

Rensa riskerna

Vad vore julen utan vackra dekorationer, gardiner och dukar? Desto tråkigare om de orsakar brand för att de placerats vid ett levande ljus.

4

Placera värmeljusen klokt

Undvik att placera värmeljus tätt tillsammans, då de kan bli så varma att stearinet antänds. Se även till att de står stadigt på ett obrännbart underlag.

5

Hasläck-utrustningen redo

Om ett levande ljus får tag i en gardin så har du bara några sekunder på dig för att hämta brandfilten eller släckaren för att släcka branden.

Källa: Brandskyddsföreningen Illustration: Shutterstock

Leta löss

– ett riktigt hundjobb

Det blir allt vanligare med vägglöss i Sverige. För att hålla sina fastigheter fria från de små skadedjuren genomsöker Huge alla lägenheter där misstanke om angrepp finns. Till hjälp har de några fyrbenta supernosar, som med stor säkerhet letar rätt på ohyran.

Text: Emma Löf Hagström **Foto:** Carla Lomakka

Det är en blåsig och grå höstdag i Flemingsberg, men inne i värmen i ett av Huges hyreshus är stämningen allt annat än mulen. Här har ett team av experter från Anticimex samlats för att på Huges uppdrag genomsöka fastigheten efter vägglöss. Det skojar friskt medan dagens huvudindivider inväntas: lushunden Blackie och hennes två kollegor.

– När hundarna är här dansar vi helt och hållet efter deras pipa. Nu väntar vi på att de ska komma och se så att vi inte missat något när vi gått igenom lägenheterna, säger David Larsen, dagens samordnare från Anticimex.

Vägglöss har blivit allt vanligare i Sverige, och även det mest välstädade och rena hem kan drabbas. De kan finnas på tjusiga hotell, i fina villor och i lägenheter – nybyggda som gamla.

För det mesta handlar det bara om otur.

– Ökningen beror bland annat på att vi reser mer och på så sätt får hem vägglöss via bagaget, samt på att vi köper mer begagnade möbler, berättar Carina Ahlén som är bosocialutredare på Huge och samordnar dagens insats.

Så plingar det till i hissen och dörren hinner knappt öppnas innan belgiska vallhunden Blackie ivrigt sticker ut nosen, tätt följd av sin matte tillika hundförare Mona Ghalayini. De är anställda av Anticimex för att hjälpa till med att identifiera lägenheter som är drabbade av vägglöss.

Blackie är nio år och har bara arbetat som lushund sedan i somras – men är redan proffs. Med 97 procents säkerhet kan hon lukta sig fram till tillhåll som inte går att se med det mänskliga ögat.

– Jag har haft Blackie sedan hon var sex månader, och vi har hela tiden tränat och tävlat, bland annat i spår, lydnad och sök. Det var ►

därför hon var så lättlärd när vi i somras började öva för att kunna spåra vägglöss. Vägglöss släpper ifrån sig feromoner som hundarna lär sig att känna igen, berättar Mona.

Det starka bandet mellan radarparet går inte att ta miste på. Mona leder vant Blackie genom korridoren och ringer på dörren till den första lägenheten som ska genomsökas. Familjen som öppnar är beredda på att gå ut och vänta utanför; Mona har redan varit här en gång innan och tittat runt – det är viktigt att inget vasst eller farligt ligger framme när Blackie ska utföra sitt arbete.

– Det kommer bara att ta några minuter, Blackie är en effektiv hund, säger Mona med ett leende.

Väl inne i lägenheten blir stämningen allvarligare. Alla måste vara tysta och koncentrerade – inte minst Blackie, som noggrant och metodiskt genomsöker rummets alla vrår. Mona jobbar vid hennes sida och guidar i letandet. Efter en stund är de klara och Blackie får godis som belöning. I just den här lägenheten fanns inga vägglöss.

– Om det hade funnits några hade Blackie frysmarkerat, vilket innebär att hon hade stått helt stilla där hon känt lukt. Olika hundar markerar dock på olika sätt, vissa lägger sig till exempel ner på golvet, berättar Mona.

De meddelar Anticimex att lägenheten är klar och fri från ohyra, och går vidare till nästa dörr. I de lägenheter där det finns vägglöss påbörjar Anticimex en behandling. Oftast räcker det med att behandla med kisel: ett vitt pulver som är helt ofarligt för människor men effektivt mot vägglössen. Som hyresgäst bor man kvar i lägenheten under hela behandlingen och kan leva som vanligt. ►

Lushundar

Lushundar har nosen som främsta vapen och kan med cirka 97 procents säkerhet leta rätt på vägglöss, och på bara några minuter kan de avgöra om det finns levande vägglöss i en bostad.

Att utbilda en lushund tar ungefär ett halvår, och principen är densamma som vid utbildning av bomb- eller narkotikahundar: luktsinnet stimuleras och hundarna lär sig att känna igen vägglössens lukt och markera på den.

Varje lushund har en hundförare som guidar den och ser till att den får den hjälp den behöver för att kunna utföra arbetet så bra som möjligt.

Superproffset Blackie kan
lukta sig fram till vägglöss
med 97 procents säkerhet.

– Det kan vara obehagligt att veta att man har vägglöss, men det är bättre att ta tag i saken så snabbt som möjligt och påbörja en saneringsprocess. Efter åtta veckor brukar lägenheten vara lufsfri, berättar Carina Ahlén.

När alla lägenheter på våningen är genomsökta är det dags att ta en paus. Det är viktigt att hundarna får vila och ladda upp med ny energi för att orka med hela arbetsdagarna. Blackie biter lekfullt i kopplet och viftar på svansen medan hon och Mona går ut för att ta en nypa luft. Senare har de en våning kvar att genomsöka innan det är dags att åka hem.

– Det är klart att det är ansträngande för oss båda att jobba heldagar, men det är även roligt att kunna jobba tillsammans med sina hundar och ha det som yrke. När vi kommer hem ska vi gå ut och leka i skogen, det är Blackies favoritssysla och det är hon så värd. ●

Vägglöss

För att undvika vägglöss vid resa bör du alltid ställa resväskan så långt från sängen som möjligt, och alltid tvätta kläderna i 60 grader när du kommer hem.

Själva vägglusen lever på blod och kommer fram på natten, och man kan få bett som kliar.

Misstänker du att det finns vägglöss är sängen det första stället du bör titta på. Leta runt kanten vid madrassen, undersidan av sängen och bakom gaveln efter lössens avföring, som ser ut som små svarta prickar.

Enligt Anticimex statistik ökade antalet saneringar av vägglöss med 15 procent mellan år 2016 och 2017.

Anmäl genast till Anticimex på telefon 075-245 10 00 om du märker att du har fått vägglöss. **Saneringen är helt gratis.**

Fyraåriga Luna leker gärna i trapphuset tillsammans med grannbarnen.

Starkare tillsammans

I kollektivhuset Fullersta Backe står gemenskapen i centrum och ensamheten är valfri. I år firar Huges kollektivhus 30 år.

Text & foto: Erik Ardelius

Agneta Persson kliver in i matsalen, eller husets hjärta som hon kallar det. Runt två runda bord sitter uppåt 20 personer och äter.

På varmhållningsplattor ligger en ugnform med porterstek bredvid kastruller med två sorters ärtsoppa: en kryddstark indisk och en mild

svensk. På en bänkskiva intill står salladsbuffén och nygräddade vitlöksbröd från den rymliga varmluftsugnen i köket.

– Jag vet inte hur jag skulle kunna bo på något annat sätt. Det är som en granne sa, det är inte vi som bor konstigt, det är alla andra som gör det, säger Agneta Persson. ▶

► **I snart 25 år** har hon haft samma rutin vid middagstid: att lämna lugnet i tvårummaren med balkong ut mot gården och ta hissen ned till gemenskapen i matsalen. Det är en kärntrupp på runt 20 personer som allt som oftast är nere och äter och umgås en timme per kväll.

– Det som gör att det funkar så bra är att alla har vanliga lägenheter med kök och allt, att man kan stänga och låsa om sig om man vill, säger Agneta Persson.

Huset består av 26 lägenheter, och ett femtiotal personer bor där. Förutom kök och matsal har kollektivhuset Fullersta Backe vardagsrum, lekrum, träningsrum och ett kombinerat bibliotek och övernattningsrum för gäster. De har också hobbyrum för måleri och snickeri.

Det som de boende har gemensamt är middagarna, måndag till fredag, och städning av huset. Varje städlag tar hand om våningsplanet de bor på, plus trappan upp och ner, matsalen och vardagsrummet.

– Det är ganska lindrigt, man städar en gång var åttonde vecka, säger hon.

Huset är även uppdelat i 14 matlag som, under perioden augusti till november, har ungefär sju tillfällen då de lagar mat och tar hand om disken därefter.

Kring bordet, som Agneta slår sig ned vid, sitter Vonne Åkerblad tillsammans med sönerna Olle och Fred, 11 och 13 år. För Vonne är det viktigaste skälet till att bo här självklart – gemenskapen.

– Man vet vilka som bor i huset och alla försöker hjälpa varandra, säger Vonne Åkerblad.

För Fred kändes det till en början som om de alltid lagade för mycket mat när det var deras tur i köket; det var svårt att uppskatta mängden mat.

– Innan hade jag bara hjälpt till hos mormor och fixat fika. Nu är jag duktig på att laga olika typer av mat, säger Fred Åkerblad.

Agneta Persson, som har bott i kollektivhuset i 25 år, kan inte tänka sig ett bättre boende.

Fred, hans bror Olle och deras grannkompis Andreas har förutom hjälpen med matlagning satt sin prägel på trapphuset genom att sätta upp pärlplattor på alla våningarna. Precis när Fred ska visa upp alla pärlplattor glider Jan Eriksson, som i huset går under namnet ”Janne-Granne”, ut från hissen i sin permobil.

– Fred! Kan du hjälpa mig att knäppa skjortan, frågar han.

Fred knäpper snabbt ihop skjortan till sista knappen.

Agneta Persson jobbar två dagar i veckan som lärare och tycker det är extra skönt med det sociala när hon är ledig.

– Det är väldigt vanligt att man i min ålder känner sig ensam och inte är så pigg att man orkar åka till stan varje dag. Då är det bra med grannar. ●

Fred Åkerblad utanför sin ytterdörr, som han smyckat med egengjorda pärlplattor.

Kollektivhuset Fullersta Backe

Kollektivet har sin egen kö, men hyresgäster godkänns även av Huga, som äger huset.

Adress: Kyrkängsbacken 8.

Antal lägenheter: 26.

Antal boende: cirka 50.

Fem tips för bra stämning i ett kollektivboende:

1. **Acceptera** varandras olikheter.
2. **Haka inte** upp dig på småsaker.
3. **Var hjälpsam.**
4. **Ta initiativ** till aktiviteter som bokcirkel, filmkväll, spelafton och liknande.
5. **Delta** i aktiviteter och sköt dina åtaganden.

Varje vardag serveras
gemensam middag
i matsalen.

Längre liv för **kläder och skor**

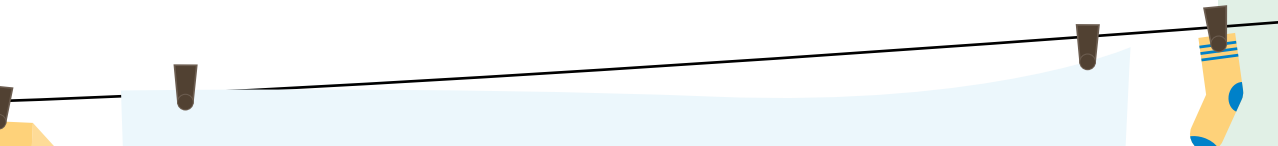
Att förlänga livet på dina kläder och skor är ett sätt att värna om miljön. Klimatpåverkan, vattenförbrukning och mängden avfall minskar. Dessutom får du ha glädje av dem längre – och mer pengar kvar i plånboken.

Text: Anna Gardberg
Illustration: Shutterstock

Slit- och slängkulturen är förbi. Vi bär alla på en större medvetenhet om miljön, om vikten av att vårda det vi har. Redan vid tvättning, torkning och strykning av kläder kan vi göra en insats för att minska klimatpåverkan. Att vädra ett plagg i stället för att tvätta det, eller ta bort en enstaka fläck i stället för att köra hela plagget i tvättmaskinen är en bra start. Att laga, lappa och sy om i stället för att kasta och köpa nytt är andra sätt. Så här i

vintertider utsätts våra skor för slask och salt, och de behöver tas om hand för att leva längre.

Vi kan också göra en stor insats genom att allmänt minska vår konsumtion av nyproducerade kläder och skor. Köp i stället second-hand, byt eller hyr – det blommar ständigt upp nya möjligheter för detta. Titta också efter miljömärkningar om du köper nytt. Satsa på kvalitet, och sköt om dina kläder och skor så att de håller längre!

Kläderna

TVÄTTA HÅLLBART

- 1. Behöver plagget** verkligen tvättas? Kanske räcker det med att hänga ut det på vädring? Punktbehandla fläckar i stället för att tvätta hela plagget. Använd miljövänlig fläckborttagning, som till exempel galltvål.
- 2. Fyll tvättmaskinen** helt, utan att överfylla.
- 3. Tvätta på** lägre temperatur om plaggen bara är lätt smutsade. Tips! Tänk på att temperaturen i tvättrådet anger den högsta temperatur plagget tål.
- 4. Använd ett** miljömärkt tvättmedel och överdosera inte.
- 5. Undvik sköljmedel**, det innehåller ämnen som påverkar miljön.
- 6. Lufttorka i stället** för att använda torktumlare.
- 7. Undvik strykning.** Ta i stället snabbt ut kläderna ur tvättmaskinen, skaka ut dem för att minska skrynklor och veck, och häng på tork.
- 8. Undvik kemtvätt.** De flesta kemtvätsmetoder har en negativ inverkan på miljön.
- 9. Barnens skaloveraller** behöver oftast bara sköljas av med vatten, eller torkas av med en fuktig trasa.

VÅRDA VARSAMT

- **Ull:** Ofta räcker det med att vädra plagget för att fräscha upp det. Tvätta för hand eller enligt rekommenderat tvättprogram. Använd en klädborste för att fräscha upp ytterplagg i ull.
- **Stickat:** Använd en tvättpåse. Plantorka så behåller plagget sin form.
- **Dun:** Tvätta enligt tvättråd. Torktumla sedan tillsammans med ett par tennisbollar för att skaka ut dunet i plagget.
- **Lämna in** plagg till en skräddare för att exempelvis laga hål. **Tips:** Sätt läder vid armbågarna om favorittröjan har slitits!
- **Ohyra?** Klädesmal och pälsångrar åter på kläder och är inte roliga att få in i garderoben. Om du upptäcker små hål i kläder, är det sannolikt något av dessa kryp. Lagg block eller kulor i cederträ bland dina kläder i garderoben – krypen gillar inte doften. På köpet får kläderna en väldoft av ceder.

Skorna

GRUNDTIPS FÖR SKOVÅRD

- **De flesta skor** är inte impregnerade när du köper dem. Behandla dem med fett och/eller vax innan du använder dem första gången. Det finns också särskilda impregneringsmedel; se till att välja ett miljövänligt.
- **Fett eller vax?** Fett och vax är båda miljövänliga val. Båda ger näring till läderskor och hindrar uttorkning. Fett tränger i högre grad in i lädret. Vax ger ett skyddande lager utanför lädret. För riktigt bra skydd bör man använda först fett, och sedan vax.
- **Torka blöta skor** i rumstemperatur, inte över element eller i torkskåp. De spricker lätt och far allmänt illa av den kraftiga värmen. Att stoppa tidningspapper i dem för att suga upp fukt är ett smart sätt.
- **Mockaskor är känsliga** för fukt, även om de går att impregnera. Om det regnar, låt dem stå kvar hemma. Fläckar tar du bäst bort med en särskild gummiborste.
- **Använd skoblock** eller tidningspapper för att stoppa upp skorna, så att de behåller formen.
- **Att torka av** skorna vid dagens slut med en fuktig trasa är en god vana som lönar sig.
- **Rengör skinnskor** med en skonsam lädervål eller galltvål. Skölj försiktigt av eller torka med fuktig trasa. Låt torka. Om skorna är väldigt slitna, behandla först med skokräm, eventuellt flera lager. Låt torka i 10-15 minuter, borsta sedan in skokrämen i lädret. Smörj därefter med skyddande vax.
- **Vägsalt sliter** på skorna. Ta bort de vita saltränderna med vatten med ett par droppar citron i. Massera försiktigt bort ränderna.

I andra hand!

Sälj kläder och skor som du tröttnat på på nätet, lämna in till vintagebutiker som säljer på kommission eller till initiativ som Myrorna och Stadsmissionen.

ATT TÄNKA PÅ NÄR DU KÖPER NYTT

- **Satsa på kvalitet** och välj ett par välgjorda skor som håller längre och ofta är lättare att reparera. Dessutom kan de ha ett andrahandsvärde som inte enklare skor har.
- **Köp miljömärkt**, det innebär att skorna har tillverkats med lägre miljöbelastning och att de innehåller färre hälsofarliga ämnen.

**Elisabeth Nilsson,
Fullersta**

– Att vi tar tag i klimatförändringarna och börjar agera seriöst. Jag kan se att det är många i min generation som lever kvar i gamla tider, då man inte hade lika bra koll på hur man värnar om miljön. När jag var liten brukade min farmor till exempel åka ut på Vänern för att sänka tomburkar i vattnet. Sådant var okej på grund av okunskap då, men i dag är det bara ignorant att inte ta klimathotet på allvar.

Förväntningar *inför det nya året*

Snart är 2018 slut och vi går ett nytt år till mötes. Värden frågade några Huddingebor om vad de ser mest fram emot under 2019.

Text: Emma Löf Hagström **Foto:** Carla Lomakka

**Sadaf Naqvi,
Flemingsberg**

– Att få umgås mer med min son och ha roligt med honom. Han är åtta månader i dag och kommer att utvecklas otroligt mycket under nästa år. Det ska bli spännande att lära känna hans personlighet och se på när han utforskar världen.

**Hans Nilsson,
Visättra**

– Det är på tiden att alla världens länder jobbar sammanlänkat för att få ordning på miljön. Om vi inte tar tag i det nu så kommer vi att gå en katastrof till mötes, och således inte heller ha någon framtid att kunna se fram emot.

**Mariama Diallo,
Flemingsberg**

– Mindre hat, mer kärlek.

”Varje hyresgäst ska känna sig prioriterad”

Fyra snickare jobbar i ur och skur med att serva Huges hyresgäster. I november förra året flyttade de till nyrenoverade lokaler på Gamla Nynäsvägen, nära Skogås centrum.

Text: Christoffer Hiding **Foto:** Carla Lomakka

Det är en tisdag i mitten av oktober. Snickaren Donny Myhrberg är på väg till tolvvåningshuset från 1963 som dominerar Trångsunds centrum. En lägenhet på tionde våningen, vars ytskikt är i behov av kärlek, väntar på att få ett nytt utseende. I köket är en ny bänkskiva redan installerad. Kaklet är bortrivet och köksluckorna bortröjda.

– Just nu väntar vi på att få luckorna levererade. Lägenheten kommer också målas om och få nya golv, säger Donny Myhrberg, som började jobba på Hugué för två och ett halvt år sen. Han är en del av hantverksgruppen, som består av fyra snickare, tre målare och två skadeutredare.

Sedan fem år tillbaka är Micael Swensson chef för gruppen. Hans första jobb som snickare var Söderledstunneln i början av 80-talet. Sedan dess har han vidareutbildat sig till byggnads-

Micael Swensson

tekniker på KTH i Haninge. Han stormtrivs på Hugué:

– Vi är ett fint gäng med folk som alltid är måna om att göra ett bra jobb. När jag tog över samlade vi snickarna till samma lokal i centrala Huddinge, från att tidigare ha suttit utspridda. Det har gjort att de som arbetar som snickare i Hugué känner en större samhörighet med varandra, säger Micael Swensson.

De fyra snickarna har ansvar för varsitt område: Skogås/Trångsund, Flemingsberg, Vårby och centrala Huddinge. Totalt rör det sig om cirka 8 000 lägenheter som behöver servas.

– För oss är varje hyresgäst viktig och ska känna sig prioriterad – vi är där för deras skull.

Vi går på husesyn i kontoret dit hantverksgruppen flyttade i november 2017. I korridoren närmast entrén arbetar bland annat kundvärdarna som tar emot hyresgäster som kommer in. Sedan i

Donny Myhrberg hämtar en ny golvlister på det nyrenoverade snickeriet.

Hantverksgruppen på Hüge:

- Består av fyra snickare, tre målare och två skadestredare.
- Flyttade till områdeskontoret Skogås/Trångsund för ett år sedan.
- Under förra året genomfördes 2 000 arbetsordrar av de fyra snickarna.
- De fyra snickarna ansvarar för 8 000 lägenheter. Vissa av uppdragen behöver läggas ut på entreprenörer.
- Snickarna utför både enklare och mer avancerade lägenhetsjobb, men också bygge av altaner, trappor, pergolor och räcken på uppdrag av bland annat Huges trädgröddgrupp.

augusti har områdeskontoren öppet till 18.30 på torsdagar så att hyresgäster som arbetar dagtid lättare ska kunna komma på besök. På andra sidan lokalen finns det nyrenoverade köket som har utsikt mot kolonilotterna och ett skogsparti, innan Nynäsvägen tar vid. På altanen utanför står en stor grill.

– Vi samlas då och då för grillkvällar. Och senast i går satt vi ute och åt lunch, säger Micael Swensson.

Tillbaka till Donny Myhrbergs arbetsdag. Vi åker vidare till Fäbodvägen i Skogås. Ett stenkast från pendeltågen ligger en totalrenoverad lägenhet med vitt kakel, vita väggar, vitljudad ekparkett i alla rum och ett helt nytt kök. Det är ljus och fräscht, allt för att nästa hyresgäst ska trivas. Men innan någon flyttar in ska Donny Myhrberg byta golvlister.

Medan han bryter bort de gamla listerna berättar han om det smidiga systemet där han får arbetsordrar i telefonen. Där får han översikt

på sina uppdrag och kan planera dem på ett sätt som passar honom.

– Det bästa med jobbet är att det är frihet under ansvar. Jag gillar också att kunna göra flera mindre arbeten under en dag. Det blir aldrig tråkigt, utan tiden springer iväg, säger Donny Myhrberg. ●

Tips för lediga vinterdagar

• SKIDSUGEN?

Om kylan kommer är Flottsbro ett fint utflyktsmål för skidåkning. Man tillverkar om nödvändigt den snö som krävs för att öppna skidanläggningen, men kyla behövs.

Mer info: Facebook.com/flottsbro och Flottsbro.se.

• GLID PÅ KONSTIS

I Huddinge kommun finns flera platser där det är gratis att åka skridskor, på både ute- och innebanor. Innebanor finns i Björkängshallen, Segeltorpshallen, Stortorpshallen och Visättrahallen.

Mer info: Huddinge.se har tips om platser och öppettider, notera tider för allmänhetens åkning.

• LÅNGFÄRD PÅ VATTNET

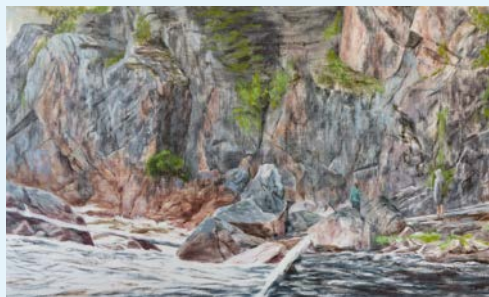
Långfärdsskridskoåkning blir allt mer populärt. Friluftsrådet har en lokal avdelning i Huddinge för långfärdsskridskoåkning och arrangerar utbildning, tränings- åkning och ledarledda turer så snart det finns is.

Ta del av gratis teknikträning med hjälp av ledare på Visättra konstfrusna bana lördagar kl 9-11. Åkning på sjöis börjar på småsjöar som Lissma kvarnsjö, vidare på större sjöar och även ut på saltsjöis.

Mer info: Friluftsrådet.se, lokalavdelning Huddinge.

Foto: Anders Tysk

Njut av konst

Fullersta Gård är Huddinge kommuns konstcentrum med både temporära och permanenta utställningar. En aktuell utställning är Susanne Johanssons *Hemligheter på vägen*. För Susanne Johansson spelar naturen en stor roll i hennes konstnärskap och i den här utställningen är just landskapet, som skogsgläntor, vattendrag och bergknallar, motivet. Susanne Johansson målar i pastell, krita och oljefärg och menar att

motiven innehåller hemligheter vi alla bär på; platser vi minns, ibland längtar efter och vill tillhöra, men kanske aldrig kommer kunna återvända till.

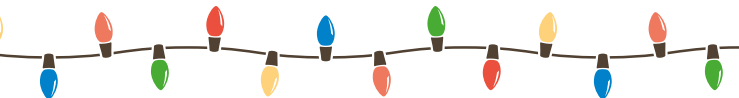
EWK, eller Ewert Karlsson, är en av Sveriges mest kända satirtecknare och skulle i år ha fyllt 100 år. Detta uppmärksammas på flera sätt bland annat med den permanenta utställning som finns om EWK på Fullersta gård.

Den 5 december öppnar en mindre utställning: EWK 100 år - en berättelse, i samarbete med Arbetets museum i Norrköping. I sitt arbete som politisk illustratör tog EWK sig an alla frågor. Motivet spänner från det lilla till det stora, från globala till lokala orättvisor.

Var: Fullersta gård

När: Susanne Johansson: 10 nov-10 feb 2019, EWK: permanent utställning samt specialutställning 5 dec-31 mars.

Mer info: Fullerstagard.se, tel: 08-535 317 25

Julmarknad i Huddinge centrum

Känn in julstämningen på Huddinge centrum julmarknad under vecka 51 och 52. Här finns kläder i ull, matprodukter som kött, fisk och honung, liksom godsaker som brända mandlar.

Var: Sjödalstorget, Huddinge centrum

När: Vecka 51 och 52

Mer info: huddingecentrum.se

JULEN I SIFFROR

Visste du att ...

... jultelbelysningen i undertaken i Huddinge centrum består av slingor på totalt cirka

700 meter

... Huddinge och Flemingsberg centrum får var sin

14 meter

hög julgran på sina respektive stora torg.

... jultelbelysningen i Huddinge, Skogås och Flemingsberg kommer att lysa upp under totalt omkring

10 veckor

Huge Bostäder AB
Box 1144, 141 24 Huddinge

Besöksadress:
Huddinge centrum, Sjödalstorget 7
Flemingsberg, Regulatorvägen 21
Vårby, Bäckgårdsvägen 34
Skogås, G:a Nynäsvägen 560
Tel växel: 08-502 360 00
Webbplats: huge.se
E-post: info@huge.se

Kontakta oss

KUNDSERVICE: 08-502 360 10

FELANMÄLAN: 08-502 360 10
eller under Mina sidor på huge.se.

Värden

Redaktör:
Klara Ledin Höglund
klara.ledinhoglund@spoon.se
Art Director: Anna Beijer
Produktion: Spoon
Tryck: Hylte Tryck

Tipsa oss

Vet du något spännande som är på gång i Huddinge? Hör av dig till våra redaktörer!

Värden är tryckt på Munken Polar från Arctic Paper och miljömärkt enligt Svanen.

Huge Bostäder AB är ett allmännyttigt fastighetsbolag som ägs av Huddinge kommun. Fastighetsbeståndet består av hyresbostäder runt om i Huddinge samt kommersiella lokaler och stadsdelscentrum såsom Huddinge centrum och Flemingsberg centrum. Vår vision är att skapa livskraft i Huddinge.

Avsändare:
Huge Bostäder AB
Box 1144, 141 24 Huddinge

Långsjöparken, klockan 09.42

Bröderna Filip och Albin klättrar på det sjunkande loket i lekparken.

- Man måste laga det, sen kan vi åka till mormor och morfar i stugan, säger storebror Albin.

- Tut, tut! säger Filip, som redan sitter redo ovanpå tåget.

Lekplatsen i Långsjöparken har ett unikt historiskt tema som lyfter fram nybyggarna som format Stuvsta, Snättringen och Huddinge. Förutom det sjunkande loket finns det bland annat en fantasifull cykelkarusell och flera platser där barnen kan leka affär, till exempel i Loffes grill eller i bensinstationen.

Foto: Felicia Andreasson